

folkelige Forpligtelser, og Raadet skal under Hensyntagen til hver Stats geografiske Belligenhed og særlige Forhold fremsætte Forslag til en saadan Indskrænkning til de forskellige Regeringers Overvejelse og Afgørelse; disse Forslag skal gøres til Genstand for ny Overvejelse, eventuelt Revision, i det mindste hvert 10de Aar; naar saadanne Forslag er blevet antaget af de forskellige Regeringer, skal de deri fastsatte Grænser for Rustningerne ikke kunne overskrides uden Raadets Samtykke.

Det vil deraf ses, at det, Raadet skal gøre, er blot at stille Forslag til den enkelte Stat, Forslag, som den enkelte Stat skal tage Stilling til. Der ligger altsaa i denne Hensetting ikke det mindste Baand paa den enkelte Stats Frihed. Først naar man har antaget den Grænse, der er fastsat i det Forslag, der gøres af Raadet, først da er man bundet ved det Forslag, der er stillet. Det er efter disse Ord klart, at Meningen med Art. 8 er at fastsætte en Maksimumsgrænse.

Derimod er der i denne Artikels Ord ikke Udtryk for nogen Minimumsgrænse, som det enkelte Land ikke maa gaa under med sine Rustninger. Og man vil heller ikke kunne finde en saadan Minimumsgrænse — som man undertiden har forsøgt det — i Ordene om, at man ikke kan gaa under den laveste Grænse, som er forenelig med den nationale Sikkerhed og Haandhævdelsen ved fælles Virksomhed af de mellemfolkelige Forpligtelser. Thi Forholdet er det, at der ikke i Forbundspagten findes nogen Hjemmel for at paalægge nogen Stat aktiv militær Bistand af nogen Art. Forbundspagtens Art. 16 sonderer udtrykkelig imellem de kommercielle, finansielle og diplomatiske Tvangsmidler og de land- og sømilitære Tvangsmidler, saaledes at de kommercielle og finansielle og diplomatiske Tvangsmidler skal træde i Kraft uden videre; hvis der derimod bliver Tale om at anvende land- eller sømilitære Tvangsmidler, saa skal ifølge Forbundspagtens Art. 4 hver enkelt Stat tilkaldes til Raadets Møder, og det staar da den enkelte Stat fuldkommen frit for sit Vedkommende at nægte en saadan aktiv militær Bistand.

Det er saaledes sikkert, at det baade af Folkeforbundspagtens Indhold og af de Forhandlinger, der gik forud for den, fremgaar, at ingen af Forbunds-

medlemmerne mod sin Villie kan tvinges til aktiv militær Bistand af nogen Art. Dette anerkendes ogsaa i den officielle engelske Kommentar til Forbundspagten, der udtrykkelig siger dette; og det vil netop for den lille Stat utvivlsomt være rigtigt, saa ofte der er Lejlighed dertil, at betone, at der ikke i Forbundspagten er noget, der lægger Baand paa den enkelte Stats Handlefrihed i den Henseende.

Men dermed skal det naturligvis ikke være sagt, at det ikke vil kunne være af stor praktisk politisk Interesse, i hvilken Retning Folkeforbundets Beslutninger vedrørende Rustningsspørgsmaalene vil komme til at gaa; og det er i saa Henseende interessant at lægge Mærke til, at de Betæneligheder med Hensyn til Vanskelighederne ved en praktisk brugbar Formulering af Forpligtelserne til Rustningernes Begrænsning, der — som alle ærede Medlemmer, der har fulgt dette Spørgsmaal, vil vide — har spillet en stor Rolle paa Haager-Konferencerne i 1899 og 1907, især paa den første Haager-Konference, nu maa træde i Baggrunden, idet Fredstraktaten selv i sin 5te Del i en Række Afsnit og Paragraffer har givet et endog meget kraftigt Eksempel paa, at saadanne Forpligtelser kan udformes.

Ifølge den nævnte Del af Fredstraktaten maa nemlig efter den 31. Marts 1920 alle tyske Enkeltstatsers samlede Hærstyrke ikke overstige 100 000 Mand, derunder indbefattet Officerer og Depoter; det samlede Antal af Officerer maa ikke overskride 4000; den almindelige Værnepligt afskaffes, og der gives en Række Bestemmelser sigtende til at hindre Omgaaelser; Krigsmarinen begrænses meget stærkt; Land- eller sømilitære Luftstridskræfter maa ikke holdes; og interallierede Kommissioner med vidtgaaende Beføjelser skal overvaage og kontrollere disse Bestemmelser Gennemførelse. Selv om disse Bestemmelser er prægede af Tysklands Nederlag, vil dog de Magter, der har udformet dem, vanskeligt kunne hævde, at Tanken om Rustningernes Begrænsning ikke lader sig praktisk gennemføre, saaledes som vi tidligere i den internationale Diskussion saa tidt fik det fremhævet.

Interessant og betydningsfuldt er det ogsaa at lægge Mærke til, at Folkeforbun-